

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Etiske retningslinjer for Finanstilsynet

Fastsatt av Finanstilsynets styre
26.10.2010. Sist endret 27.03.2023

DATO:
26.10.2010

SIST REVIDERT:
27.03.2023

Innhold

Bakgrunn	4
1 Innledning	5
2 Prinsipper	6
2.1 Generelt om prinsippene	6
2.2 Taushetsplikt og behandling av fortrolig informasjon	7
2.3 Lojalitet	7
2.4 Økonomisk uavhengighet	7
2.5 Personlig integritet	8
3 Særlige bestemmelser	9
3.1 Taushetsplikt og taushetserklæring	9
3.2 Bierverv	9
3.3 Årlig rapportering av bierverv	10
3.4 Tilbud om eller søknad på stilling i en tilsynsenhet m.m.	10
3.5 Rekruttering fra en tilsynsenhet m.m.	10
3.6 Relasjoner til tilsynsenhetene m.m.	10
3.6.1 Måltider og deltakelse på seminarer, konferanser, m.m.	10
3.6.2 Gaver mv.	10
4 Handel i finansielle instrumenter og bruk av tilsynsenhetenes tjenester	11
4.1 Opptak av lån, garantier og kausjoner	11
4.2 Tjenester fra foretak under tilsyn	11
4.3 Handel i finansielle instrumenter – forbud mv.	11
4.4 Rapportering av eierskap og handel i finansielle instrumenter	13
4.5 Bindingstid	13
Vedlegg	14
A1 Etiske retningslinjer for styremedlemmers handel i aksjer mv.	14
A2 "Vær varsom"-plakat	16

Bakgrunn

Regler og retningslinjer av etisk karakter finner vi bl.a. i forvaltningsloven, statsansatteloven, finanstilsynsloven, verdipapirhandeloven, Statens personalhåndbok og etiske retningslinjer for statstjenesten. Dette gjelder eksempelvis regler og retningslinjer om habilitet, taushetsplikt, adgangen til å ha bierverv, motta gaver, ta opp lån, handle med verdipapirer mv.

Finanstilsynets etiske retningslinjer konkretiserer og supplerer disse reglene. Høy etisk standard blant Finanstilsynets ansatte og styremedlemmer er viktig fordi Finanstilsynet som offentlig kontrollorgan er gitt stor myndighet. Det er derfor viktig å verne om tilliten til Finanstilsynets uavhengighet. Dette gjelder overfor dem vi fører tilsyn med og allmennheten for øvrig. Vi forutsetter at de foretakene vi fører tilsyn med, opptrer på en etisk forsvarlig måte. Det stiller krav til vår egen bevissthet om etiske problemstillinger.

Å samle etiske retningslinjer med henvisninger til relevante lov- og forskriftsbestemmelser i ett dokument skal øke tilgjengeligheten og bevisstheten om etiske spørsmål, og bidra til en felles holdning blant Finanstilsynets medarbeidere.

Etikk er mer enn det som er nedfelt i lover og regler. Etikk handler også om holdninger og lojalitet. Den tilliten og gjennomslagskraften Finanstilsynet har, avhenger også av at den enkelte ansatte forholder seg lojalt til de beslutninger som er fattet. Lojalitet innebærer også å delta i den interne diskusjonen med kollegial respekt og åpenhet, og reise nødvendige motforestillinger før beslutninger er fattet. Det å være ansatt eller ha tillitsverv i Finanstilsynet forutsetter integritet og evne til å opptre etisk forsvarlig.

Punkt 2 omhandler de fire prinsippene om *taushetsplikt*, *økonomisk uavhengighet*, *lojalitet* og *personlig integritet*, og retningslinjer knyttet til disse. Prinsippene og retningslinjene er utformet i erkjennelsen av at det verken er mulig eller ønskelig å regulere alle tenkelige forhold. De skal derfor tjene som rettesnor på områder som ikke er særskilt regulert.

Punkt 3 omhandler særlige bestemmelser, og punkt 4 gjelder handel i finansielle instrumenter og bruk av tilsynsenhetenes tjenester. De særlige bestemmelsene i punkt 3 og 4 må leses i lys av prinsippene i punkt 2.

1 Innledning

Finanstilsynets etiske retningslinjer bygger på finanstilsynsloven, forvaltningsloven, Statens personalhåndbok og etiske retningslinjer for statstjenesten.

Retningslinjene gjelder for samtlige ansatte i Finanstilsynet, uavhengig av stilling og funksjon, samt for ansatte i permisjon.

Følgende punkter i retningslinjene gjelder også styrets medlemmer, varamedlemmer, observatør til styret og dennes stedfortreder (disse inngår i uttrykket styremedlemmer i de enkelte bestemmelsene):

- Punktene 2 og 4
- Punkt 3 med unntak av 3.2 annet og siste ledd, 3.3 og 3.4

De etiske retningslinjene gjelder også personer som er engasjert for å utføre oppgaver for og på vegne av Finanstilsynet, så langt de passer. Personer som leies inn i prosjektsammenheng mv., og som i arbeidet sitt ikke fremstår som representanter for Finanstilsynet, omfattes av bestemmelsene om taushetsplikt og skal underskrive taushetserklæring, jf. vedlegg B1. Det er utarbeidet egne retningslinjer for disse.

Alle ansatte plikter å gjøre seg kjent med reglene i lovverket og Statens personalhåndbok om habilitet og taushetsplikt og om adgangen til å ha bierverv, motta gaver, ta opp lån og å handle med finansielle instrumenter. Den nærmeste overordnede har primæransvaret for at de ansatte gjør seg kjent med innholdet i regelverket, samt for den daglige oppfølgingen.

I tilfeller hvor atferden til nærmeste overordnede er en del av problemstillingen, kan den ansatte henvende seg til HR-sjefen, juridisk direktør eller finanstilsynsdirektøren.

De etiske reglene og retningslinjene kommer i tillegg til Finanstilsynets interne retningslinjer og rutiner, som blant annet inkluderer en egen rutine for varsling av kritikkverdige forhold i Finanstilsynet og Finanstilsynets "Vær varsom"-plakat (jf. vedlegg A2).

2 Prinsipper

2.1 Generelt om prinsippene

Finanstilsynet har utformet fire prinsipper som skal gi de ansatte veiledning til å opptre slik at tilliten til Finanstilsynets uavhengighet blir opprettholdt (jf. punktene 2.2 til 2.5):

- Taushetsplikt og behandling av fortrolig informasjon
- Lojalitet
- Økonomisk uavhengighet
- Personlig integritet og uavhengighet

Dette innebærer et krav om integritet i den enkeltes handlemåte, samt en forpliktelse til å opptre etisk forsvarlig.

I mange tilfeller finnes det ikke noe entydig svar på hva du skal gjøre i en gitt situasjon for å håndtere et etisk problem eller dilemma. I slike situasjoner kan det være til hjelp å stille seg spørsmål av typen:

- *Vil jeg mislike om dette ble kjent for ledelsen og mine arbeidskolleger?*
- *Ville dette på noen måte kunne svekke tilliten og gjennomslagskraften til Finanstilsynet dersom det skulle bli omtalt i massemedia?*
- *Kan den handling eller disposisjon jeg gjør komme i konflikt med de interesser jeg skal ivareta som ansatt i Finanstilsynet, eller oppfattes som en fordel jeg oppnår i kraft av min stilling?*
- *Vil det jeg nå sier eller gjør kunne svekke respekten for Finanstilsynets vedtak og synspunkter?*
- *Vil jeg, ved å ta imot dette tilbudet, kunne skape bindinger eller relasjoner til denne tilsynsenheten eller leverandøren av varer og tjenester, som senere kan komme til å begrense Finanstilsynets handlefrihet? Eller kan det fremstå slik utad?*

I tvilssituasjoner skal du drøfte slike spørsmål med nærmeste overordnede.

Oppfølging og etterlevelse av regelverket og de etiske retningslinjene krever nødvendig åpenhet internt i Finanstilsynet om forhold knyttet til den ansatte som kan være av betydning for overholdelsen av regler og retningslinjer. Dette kan ha betydning for den enkeltes habilitetsforhold i ulike typer av saker, men også mer generelt for Finanstilsynets tillit hos omgivelsene. Aktuelle forhold kan være verv, biinntekter eller oppdrag for andre, faste forretningsforbindelser, foreningstilknytning, gaver, aksjeeierskap, handel i kryptovaluta, slektskapsforhold mv. til personer i foretak under tilsyn mv. Punkt 3 og 4 nedenfor har derfor ulike bestemmelser om rapportering om en rekke slike forhold. I lys av at regler og retningslinjer vanskelig kan dekke alle aktuelle situasjoner, må også den enkelte selv vurdere å gi slike opplysninger til sin overordnede for å kunne forebygge habilitetsproblemer mv. Ved behandling og oppbevaring av slike opplysninger skal det tas hensyn til den enkeltes behov og ønske om fortrolighet.

Alle forhold som kan innebære brudd på gjeldende regler og retningslinjer, bør tas opp med nærmeste overordnede. Ansatte som mener seg utsatt for bestikkelser, utilbørlig press eller forsøk på dette, skal umiddelbart rapportere det til nærmeste overordnede.

2.2 Taushetsplikt og behandling av fortrolig informasjon

Taushetsplikten er grunnleggende for åpenhet og tillit i forholdet mellom Finanstilsynet på den ene siden og tilsynsenhetene, deres kunder og allmennheten for øvrig på den andre. Brudd på taushetsplikten vil ikke bare kunne være ulovlig, men også kunne virke negativt på tilsynets evne til å løse sine oppgaver. Dersom tilsynsenhetenes tillit til Finanstilsynet svekkes, svekkes også Finanstilsynets gjennomslagskraft. Se nærmere omtale av taushetsplikten i punkt 3.1.

Lovbestemmelsene setter ikke i alle sammenhenger den ytre grensen for hva som er en etisk forsvarlig omgang med opplysninger. Også offentliggjøring av informasjon om interne prosesser, meningsutvekslinger og vurderinger som inngår i saksbehandlingsprosessen før en beslutning treffes, kan i visse tilfeller svekke tilliten til Finanstilsynet dersom de blir kjent, og må derfor behandles varsomt. Det samme gjelder opplysninger som skal unntas fra offentlighet, selv om de ikke er taushetsbelagt. Lovpålagt opplysningsplikt, som for eksempel vitneplikten for domstolene, kan gjøre at de etiske retningslinjene må fravikes.

Taushetsplikten skal ikke hindre normal utførelse av arbeidet. Dette omfatter også utveksling av relevant informasjon mellom arbeidskolleger i Finanstilsynet.

I tillegg til taushetsplikten iht. finanstilsynsloven og forvaltningsloven, skal enhver bevare taushet om forhold som kan svekke tilliten og omdømmet til Finanstilsynet.

2.3 Lojalitet

Alle ansatte skal bidra til å fremme Finanstilsynets felles interesser og være lojale mot Finanstilsynets retningslinjer og beslutninger.

Lojalitet innebærer også å bidra til at Finanstilsynets beslutninger hviler på et solid grunnlag gjennom faglig diskusjon og ved å reise nødvendige motforestillinger før en beslutning er fattet. Lederne har et spesielt ansvar for å etablere et godt samarbeidsklima med takhøyde for ulike vurderinger.

Lojalitet til arbeidskolleger innebærer blant annet å basere den interne kommunikasjonen på respekt og åpenhet.

Enhver skal gjøre sitt for at Finanstilsynets mål oppnås, og forholde seg lojalt til sine kolleger og Finanstilsynets beslutninger.

2.4 Økonomisk uavhengighet

På en del områder vil private økonomiske handlinger være av betydning for Finanstilsynets interesser som ansatte skal ivareta. Finanstilsynslovens forbud mot å kjøpe aksjer utstedt av tilsynsenheter er et eksempel på at slike interessekonflikter vil kunne oppstå. Også i tilfeller der det ikke er forbud mot slik handel, bør ikke ansatte handle finansielle instrumenter eller

pådra seg økonomiske forpliktelser i et slikt omfang at det står i åpenbart misforhold til den ansattes økonomiske situasjon.

Enhver skal avstå fra handlinger som kan skape en konflikt mellom egne private økonomiske forhold og Finanstilsynets interesser som den enkelte skal ivareta, eller som er egnet til å fremstå slik utad.

2.5 Personlig integritet

Mange ansatte har gjennom arbeidet sitt nær kontakt med tilsynsenhetene. Dette er viktig for evnen til å utføre tilsynsoppgavene. Det samme gjelder kontakt med Finanstilsynets leverandører av varer og tjenester. Ut over de alminnelige habilitetsregler (jf. [forvaltningsloven §§ 6 flg.](#)), er det viktig at den enkelte påser at denne kontakten ikke blir så tett at den kan bidra til å svekke tilliten til Finanstilsynet både som uavhengig kontrollorgan og som kjøper av varer og tjenester. Å bruke sin stilling i Finanstilsynet til å skaffe seg selv eller andre fordeler, f.eks. gunstige avtaler med, eller bierverv eller stilling hos, en tilsynsenhet eller leverandør av varer og tjenester til Finanstilsynet, er eksempler på atferd som ikke er etisk akseptabel.

Enhver skal påse at forholdet til tilsynsenheter og leverandører av varer og tjenester til Finanstilsynet ikke blir så tett at det kan gi grunnlag for tvil om den personlige integriteten, eller er til skade for tilliten og omdømmet til Finanstilsynet.

3 Særlige bestemmelser

3.1 Taushetsplikt og taushetserklæring

Enhver ansatt plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det man i forbindelse med arbeidet får vite om:

- noens personlige forhold,
- tilsynsenhetenes eller andres tekniske innretninger og fremgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, eller
- forhold som angår tilsynsenhetenes kunder

(jf. forvaltningsloven § 13, finanstilsynsloven § 7 første ledd.)

Taushetsplikten gjelder enhver overføring av opplysninger. Taushetsplikten kan brytes gjennom uforsvarlig omgang med, og oppbevaring av, opplysninger. Taushetsplikten gjelder både i arbeidstiden og i fritiden, og også etter at arbeidsforholdet er opphørt. Det må utvises særlig aktsomhet med opplysninger som kan ha betydning for kursen på noterte finansielle instrumenter.

Alle ansatte skal undertegne taushetserklæring relatert til sitt arbeid i Finanstilsynet (skjema B1). I tillegg skal alle ansatte, på bakgrunn av tilgangen til Norges Banks lokaler, fylle ut et eget skjema om taushetsplikt vedrørende forretnings- og sikkerhetsmessige forhold i Norges Bank.

3.2 Bierverv

Tilsynets styremedlemmer og ansatte må ikke være ansatt eller ha lønnet arbeid, eller være med i styre, representantskap eller tilsvarende organ, i foretak som er under tilsyn (jf. finanstilsynsloven § 7 annet ledd). Tilsvarende gjelder egen næringsvirksomhet innenfor Finanstilsynets myndighetsområde.

Ingen ansatte i Finanstilsynet kan være ansatt, ha lønnet arbeid i eller være med i styre, representantskap eller tilsvarende organ i norske utstedere av omsettelige verdipapirer som er eller søkes notert på børs, autorisert markedsplass eller regulert marked i annen EØS-stat.

Ansatte og styremedlemmer kan ikke være andelseiervalgt representant i forvaltningsselskapenes styrer.

Det er for øvrig ikke tillatt for ansatte å ha bistillinger, bierverv, tillitsverv eller oppdrag utenfor tilsynet som kan hemme eller sinke ens ordinære arbeid i Finanstilsynet, med mindre det foreligger særskilt pålegg eller tillatelse (jf. Hovedtariffavtalen punkt 1.1.4 og Statens personalhåndbok punkt 7.1.1. Med bierverv menes her all virksomhet av et visst omfang og varighet som drives ved siden av det ordinære arbeidet i Finanstilsynet. Alle ansatte må utvise forsiktighet med eventuelle betalte eller ikke betalte verv innen næringsvirksomhet og vurdere om det bør rapporteres.

Ansatte skal ikke motta godtgjørelse fra andre oppdragsgivere (herunder utvalgsgodtgjørelse og godtgjørelse fra internasjonale organisasjoner) for arbeid som utføres i arbeidstid lønnet av Finanstilsynet.

3.3 Årlig rapportering av bierverv

Alle ansatte plikter å rapportere til Finanstilsynet om bierverv. Rapportering skjer årlig innen 1. mars. Rapportering skal skje uavhengig av om den ansatte har hatt bierverv eller ikke.

3.4 Tilbud om eller søknad på stilling i en tilsynsenhet m.m.

Dersom en ansatt er i dialog om stilling i et foretak som vedkommende har særskilt tilsynsansvar for, eller behandler en aktuell fagsak for, plikter vedkommende å informere nærmeste overordnede. Den overordnede skal om nødvendig tilpasse den ansattes arbeidsoppgaver for å unngå habilitetsproblemer.

Tilsvarende gjelder der en ansatt søker på stilling eller mottar tilbud om stilling hos Finanstilsynets leverandører av varer og tjenester.

3.5 Rekruttering fra en tilsynsenhet m.m.

Dersom en person rekrutteres direkte fra en tilsynsenhet, skal vedkommende ikke ha særskilt tilsynsansvar for denne tilsynsenheten eller delta i undersøkelser eller vedtak knyttet til denne i ett år etter tiltredelsen i Finanstilsynet. Dersom en person rekrutteres direkte fra Finanstilsynets leverandører av varer og tjenester, skal vedkommende ikke delta i innkjøp og anskaffelser av de aktuelle varene eller tjenestene i ett år etter tiltredelsen. Unntak kan gjøres for deltagelse i saksbehandlingen når det er åpenbart at forholdet ikke vil påvirke behandlingen eller er egnet til å kunne fremstå slik.

3.6 Relasjoner til tilsynsenhetene m.m.

3.6.1 Måltider og deltakelse på seminarer, konferanser, m.m.

Finanstilsynet dekker utgiftene til måltider for sine ansatte i samsvar med reglene for kostgodtgjørelse i Statens regulativer. I forbindelse med stedlige tilsyn og møter med tilsynsenhetene eller interesse- og bransjeorganisasjoner, er det imidlertid adgang til å ta imot tilbud om enklere bevertning/lunsj. Det er ikke adgang til å ta imot invitasjon til middag i forbindelse med tilsyn.

Ansatte skal ikke delta på middager eller andre sosiale arrangementer betalt av Finanstilsynets leverandører av varer og tjenester.

Finanstilsynet ser det som positivt at de ansatte deltar på konferanser, kurs, seminarer mv. Dersom ansatte er ordinære deltakere og ikke er invitert spesielt for å yte faglige bidrag ved konferanser mv. som arrangeres av en enkelt tilsynsenhet eller leverandør av varer og tjenester, skal Finanstilsynet dekke eventuelle kurs-/konferanseavgifter.

Etter invitasjon kan ansatte delta på årsmøter, jubiléer, kurs og seminarer mv. arrangert av interesse- og bransjeorganisasjoner. Dette omfatter også måltider bekostet av de nevnte organisasjoner dersom dette tilbys alle deltakerne. Tilsvarende arrangementer i regi av foretak under tilsyn eller leverandører av varer og tjenester skal godkjennes av direktør for virksomhetsstyring.

3.6.2 Gaver mv.

Ingen ansatte kan motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse for seg selv eller andre som er egnet til, eller av giveren er ment, å påvirke hans eller hennes tjenestehandlinger.

Dette er ikke til hinder for at gaver e.l. av meget beskjedne verdi kan mottas.

Gaver etter et foredrag, som for eksempel blomster, konfekt eller lignende, vil som regel være akseptabelt. Ansatte kan ikke ta imot kontanter eller gavekort.

Dersom det er tvil om en gave e.l. faller inn under kategoriene nevnt ovenfor, skal direktør for virksomhetsstyring bestemme om gaven kan tas imot, og om den skal mottas på vegne av Finanstilsynet, eller om vedkommende ansatte kan beholde den selv.

Det vises for øvrig til [statsansatteloven](#) § 39 Forbud mot gaver i tjenesten mv. og Kommunal- og distriktsdepartementets [Veileder om gaver i tjenesten](#).

4 Handel i finansielle instrumenter og bruk av tilsynsenhetenes tjenester

4.1 Opptak av lån, garantier og kausjoner

Opptak av lån og kausjon for lån som gis av et foretak som er under tilsyn, skal meldes til Finansdepartementet for styremedlemmer samt for finanstilsynsdirektøren.

For Finanstilsynets ansatte administreres ordningen av HR-seksjonen på vegne av finanstilsynsdirektøren.

Skjema B2 sendes til HR-seksjonen umiddelbart etter at lånetilbudet er akseptert.

Lånebegrepet omfatter alle slags former for kreditt fra samtlige foretak underlagt Finanstilsynets tilsyn, herunder kortsiktige kreditter, f.eks. knyttet til lønnskonto og kassakreditter. Meldeplikten omfatter også lån fra norsk filial av utenlandsk foretak.

Kredittkortordninger mv. som generelt er tilbudt statsansatte, omfattes ikke av meldeplikten. Det samme gjelder lån, kredittkortordning eller betalingskort med kreditlement på inntil kr. 100.000 som følger av standardiserte vilkår for lønnskontoer og lignende.

Ansatte har ikke meldeplikt for lån i Statens pensjonskasse.

4.2 Tjenester fra foretak under tilsyn

I situasjoner hvor standardsatser/vilkår for foretak under tilsyn fravikes eller hvor forretningsvilkår avtales særskilt, skal det utvises særlig aktsomhet. Det samme gjelder rådgivningstjenester fra slike foretak. Eksempler på dette kan være forsikringsoppgjør, eiendomsmegling og verdipapirhandel mv.

Vesentlige avvik fra foretakenes standardvilkår skal meldes til HR-seksjonen.

4.3 Handel i finansielle instrumenter – forbud mv.

Ansattes handler og eierskap av finansielle instrumenter er regulert av [Finanstilsynslovens](#) § 7, [Forskrift om forbud mot handel i aksjer mv. og rapporteringsplikt for handel i finansielle instrumenter for tjenestemenn i Finanstilsynet](#), og de etiske retningslinjene for Finanstilsynet.

For styremedlemmene gjelder Finanstilsynslovens § 7, de etiske retningslinjene for Finanstilsynet og etiske retningslinjer for styremedlemmers handel i aksjer mv. (vedlegg A1).

Finanstilsynets ansatte og styremedlemmer kan ikke eie finansielle instrumenter utstedt av foretak som er under tilsyn av Finanstilsynet. Forbudet i finanstilsynsloven omfatter finansielle instrumenter utstedt av norske foretak og foretak etablert i annet EØS-stat som har filial i Norge og som dermed er underlagt tilsyn av Finanstilsynet.

I tillegg er det ikke adgang for ansatte og styremedlemmer til å eie obligasjoner, derivater og andre rettigheter til finansielle instrumenter som er utstedt av foretak under tilsyn.

Eierforbudet gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter knyttet til morselskapselskap til foretak under tilsyn, jf. aksjeloven § 1-3 annet ledd.

Ansatte og styremedlemmer bør heller ikke eie finansielle instrumenter utstedt av foretak under tilsyn i annet EØS-stat.

Handel i aksjer, obligasjoner, derivater mv.

Finanstilsynets ansatte og styremedlemmer har ikke adgang til å tegne, kjøpe, selge eller bytte aksjer, egenkapitalbevis og obligasjoner som handles på norsk regulert marked, multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet (handelsplass). Finanstilsynsdirektøren kan etter søknad gjøre unntak fra forbudet.

Instrumenter som nevnt ovenfor, som eies før tiltredelse i stilling i Finanstilsynet, må enten selges før tiltredelse eller fryses under ansettelsesforholdet.

Ansatte og styremedlemmer har ikke adgang til å foreta tegning, kjøp, salg eller bytte av derivater, herunder CFD (differansekontrakter), standardiserte opsjoner, OTC-opsjoner, futures, terminer, Exchange Traded Notes (ETN) eller andre liknende produkter hvor underliggende handles på norsk handelsplass, jf. forskrift om forbud mot handel i aksjer mv. og rapporteringsfrist for handel i finansielle instrumenter for tjenestemenn i Finanstilsynet § 2 eller etiske retningslinjer for styremedlemmers handel i aksjer mv. punkt 1.

Dersom det foreligger særlige grunner, kan finanstilsynsdirektøren gi dispensasjon fra forbudet. For finanstilsynsdirektøren gis dispensasjon av Finansdepartementet.

Ansatte og styremedlemmer kan ikke benytte aktiv forvaltningstjeneste for investeringer i finansielle instrumenter.

Ansatte kan ikke finansiere handler i finansielle instrumenter ved kreditt fra verdipapirforetak, eller ved lån mot sikkerhet i verdipapirene fra annet foretak.

Kjøp og salg av fondsandeler

Ansatte og styremedlemmer har anledning til å kjøpe og selge andeler i fond, inkludert børsnoterte fond (ETF), UCITS fond og alternative investeringsfond (AIF).

Ansatte og styremedlemmer har ikke anledning til å kjøpe andeler i fond som har som investeringsstrategi å plassere en betydelig andel i aksjer, egenkapitalbevis og andre instrumenter utstedt av foretak under tilsyn. Ansatte og styremedlemmer har selv plikt til å undersøke fondets investeringsstrategi for å vurdere om det omfattes av forbudet.

Personlig nærstående

Ledergruppen skal søke å holde seg orientert om sine personlig nærståendes handel i finansielle instrumenter, utstedt av foretak under tilsyn, i tillegg til finansielle instrumenter som handles på norsk handelsplass. Erverv, avhendelse og andre endringer i eierforhold som ansatte i ledergruppen er kjent med hos personlig nærstående, skal rapporteres til

finansstilsynsdirektøren og til HR-seksjonen, jf. forskriftens § 4. Rapporteringsplikten gjelder ikke for andeler i verdipapirfond.

Ansatte med personlig nærstående som har en betydelig privat aktivitet i verdipapirmarkedet skal orientere sin nærmeste leder om dette. Dette gjelder ikke transaksjoner den personlig nærstående utfører for andre som ledd i yrkesutøvelse.

4.4 Rapportering av eierskap og handel i finansielle instrumenter

Ethvert eierskap til finansielle instrumenter skal rapporteres til Finanstilsynet ved ansettelse i Finanstilsynet og tiltredelse som styremedlem. Skjema B4 benyttes for rapportering av eierskap m.m. Finansielle instrumenter som det ikke er adgang til å eie, skal selges før tiltredelse.

Kjøp og salg av finansielle instrumenter som ansatte har adgang til å eie, rapporteres fortløpende på skjema B3. Det samme gjelder selskapsandeler (KS, ANS e.l.) som er tilrettelagt eller meglet av foretak underlagt tilsyn av Finanstilsynet.

For alle typer fond, inkludert ETF-er, UCITS-fond og alternative investeringsfond, inntreffer rapporteringsplikten først ved erverv av andeler for mer enn kr. 300.000 i fond forvaltet av ett og samme forvaltningsselskap, og deretter når akkumulerte erverv overstiger kr. 100.000. Grensene er knyttet til tegningsbeløp og ikke andelsverdi.

For styremedlemmer gjelder retningslinjer for styremedlemmers handel, jf. vedlegg A1 punkt 2.

4.5 Bindingstid

Med unntak av norske stats- og statsgaranterte obligasjoner, gjelder en bindingstid på ett år ved kjøp av aksjer og obligasjoner som ansatte har adgang til å eie og handle (jf. punkt 4.3 ovenfor). Bindingstiden kan fravikes ved særlige grunner. Styremedlemmer og finansstilsynsdirektøren skal sende dispensasjonssøknad til Finansdepartementet. Øvrige ansatte skal sende dispensasjonssøknad på skjema B5 til HR-seksjonen.

Finansielle instrumenter som ansatte har adgang til å eie og som er anskaffet før ansettelsesforhold i Finanstilsynet, omfattes ikke av reglene om ett års bindingstid, men det må likevel utvises særlig grad av aktsomhet ved salg av slike finansielle instrumenter.

Vedlegg

A1 Etiske retningslinjer for styremedlemmers handel i aksjer mv.

Fastsatt av styret i Finanstilsynet 23. januar 2006, sist endret 19. juni 2015.

1. Klarering av egne transaksjoner

I tillegg til forbudet mot å eie aksjer mv. i foretak under tilsyn, jf. finanstilsynsloven § 7, er det ikke adgang for styremedlemmer til å eie obligasjoner utstedt av foretak under tilsyn.

Det er ikke adgang for et styremedlem til å foreta tegning, kjøp, salg eller bytte av aksjer eller obligasjoner notert på norsk børs eller autorisert markedsplass, eller derivater eller andre rettigheter til slike, uten forhåndsklarering fra finanstilsynsdirektøren eller den han bemyndiger. Dette gjelder også slike handler i fremmed navn eller regning.

Anmodning om klarering skal gis skriftlig til finanstilsynsdirektøren.

Anmodning om klarering skal behandles snarest mulig. Det skal foretas en forsvarlig undersøkelse av om det i Finanstilsynet foreligger opplysninger om de finansielle instrumentene eller utstederen av disse, som tilsier at et styremedlems handel kan svekke den allmenne tillit til Finanstilsynet.

Klarering kan gis muntlig, forutsatt at klareringen nedtegnes i Finanstilsynet. Klarering skal normalt gis på et tidspunkt børs eller autorisert markedsplass er stengt. Handel i henhold til en klarering må foretas innen utløpet av påfølgende børsdag.

2. Meldeplikt for egne transaksjoner

Styremedlemmene skal løpende rapportere om erverv, avhendelse og om andre endringer i eget eierforhold til alle typer finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 annet ledd. For andeler i verdipapirfond inntreer rapporteringsplikten ved erverv av andeler for beløp større enn kr. 300.000 per forvaltningsselskap, samt ved endringer etter senere erverv for mer enn samlet kr. 100.000 per forvaltningsselskap. Melding skal gis uten ugrunnet opphold og inneholde opplysninger om transaksjonstype, tidspunkt og arten og volumet av de finansielle instrumentene, samt om beholdning etter transaksjonen.

Rapportering skal skje til finanstilsynsdirektøren eller den direktøren bemyndiger.

Bestemmelsen i dette punktet gjelder også handler som foretas etter klarering som nevnt i punkt 1.

3. Rapportering av nærstående transaksjoner

Styremedlemmene skal løpende rapportere om erverv, avhendelse og om andre endringer i eierforhold til alle finansielle instrumenter utstedt av institusjoner under tilsyn og rettigheter eller derivater til slike finansielle instrumenter, samt aksjer eller andre egenkapital-instrumenter notert på norsk børs eller autorisert markedsplass, og derivater eller andre rettigheter til slike, og som vedkommende er kjent med hos personlige nærstående som nevnt i aksjeloven § 1-5 annet ledd.

4. Oppbevaring av opplysninger

Anmodning om klarering, rapporteringer mv. etter disse retningslinjene skal oppbevares i et eget avgrenset register. Finanstilsynsdirektøren og de han bemyndiger skal ha tilgang til registeret.

5. Varamedlemmer, ansattes representanter mv.

Disse retningslinjene gjelder også for styrets varamedlemmer, observatør til styret og vedkommendes stedfortreder.

Disse retningslinjene gjelder ikke for ansattes representanter i styret. Ansattes handel i aksjer mv. er regulert av bestemmelsene i forskrift 15. september 2006 om forbud mot handel i aksjer mv. og rapporteringsplikt for handel i finansielle instrumenter for tjenestemenn i Finanstilsynet og Finanstilsynets etiske regler og retningslinjer.

A2 "Vær varsom"-plakat

Anvendelsesområde

Prinsippene i "vær varsom"-plakaten gjelder i saker som kan resultere i vedtak om bruk av virkemidler som berører enkeltpersoner personlig, herunder saker som gjelder revisorer, regnskapsførere, eiendomsmeglere og innehavere av inkassobevilling. Prinsippene kan også være relevante i saker som gjelder foretak under tilsyn der enkeltpersoners opptreden ligger til grunn for bruk av virkemidler. Det skal ses hen til om det foreligger særskilte forhold, eksempelvis stor medieinteresse, som kan tilsi at en reaksjon fra Finanstilsynet kan medføre betydelig psykisk belastning for den aktuelle enkeltpersonen.

Prinsippene gjelder tilsynssaker generelt. I saker som gjelder overtredelse av verdipapirhandelens atferdsregler, eller annen mistanke om økonomisk kriminalitet, kan det imidlertid være behov for særskilte tilpasninger som følge av for eksempel fare for bevisforspillelse.

Åpenhet

Bruk av virkemidler overfor enkeltpersoner kan være en stor belastning. Åpenhet i tilsynssaken med den det gjelder kan motvirke "sjokkeffekter" og gi personen mulighet til å forberede seg mentalt. Kommunikasjonen knyttes til prosess og alternative konklusjoner skisseres. Foreløpige vurderinger skal unngås. Framstillingen skal være nøytral og tydelig. Vedtak om bruk av virkemidler skal ikke komme overraskende.

Prat i gangen

Finansmiljøet i Norge er lite, og det er stor mulighet for at andre ansatte i Finanstilsynet kjenner den/de personen/e saken gjelder. Å høre om saken i "gangene" kan medføre lojalitetskonflikter og personlige belastninger for de ansatte. Informasjon og diskusjoner om saken skal derfor begrenses.

Vedtak om bruk av virkemidler

I vedtak om bruk av virkemidler skal konsekvensene beskrives. Eksempelvis skal det fremgå at tilbakekall av revisorbevilling ikke er til hinder for å utføre revisorarbeid under andre oppdragsansvarlige revisorer. Vedtaket skal normalt ikke sendes på et tidspunkt som gjør at det mottas i forkant av helger, høytider eller ferier.

I særskilte tilfeller vil det være naturlig også å varsle muntlig om vedtaket i forkant av utsendelsen. Saksbehandler vurderer behovet og avklarer nærmere oppfølging med seksjonssjef/avdelingsdirektør.

Medieomtale

Vis særskilt aktsomhet i saker som er eller kan bli omtalt i media. Påse at vedkommende det gjelder har mottatt vedtaket og fått tilstrekkelig tid til å sette seg inn i dette før media gis tilgang til vedtaket.

Oppfølging

Forutsatt en åpen saksbehandlingsprosess, vil det normalt ikke være nødvendig å følge opp vedtak med "personlig" kontakt med den saken gjelder. Ved indikasjoner på "irrasjonelle" reaksjoner skal seksjonssjef eller avdelingsdirektør kontaktes. Det skal umiddelbart tas stilling til om det er behov for oppfølging enten direkte overfor vedkommende, eller via vedkommendes arbeidsgiver eller advokat. Husk at taushetsplikten gjelder.

Vurdering av behov for personlig oppfølging skal foretas på alle stadier i saksbehandlingen.